

Rudzik

Ten towarzyszy ptaszek jest mieszkaniem lasów, ogrodnów i działek. **Owady, pajaki i ślimaki** to jego główne pożywienie. **Owadki** buduje gniazdo w żywopłotach lub dziuplach. Jej partner pomaga wykarmić i doglądać potomstwo. Zarodek piskląt w gnieździe karmione są średnio co 2-3 minuty.

Sikora czubatka

Gniazdo buduje w nisko położonej dziupli lub budca lęgowej. Częściej spotykana na działkach położonych w pobliżu suchych lasów sosnowych. Główny pokarm to **jaja, poczwarki i larwy owadów**. Nawet w okresie zimowym potrafi wydobyc z pęknięć i zakamarków kory zimujące oprzędę poczwarek i złoza jaja.

Pustulka

Należy do pospolitszych gatunków drapieżnych. Gniazda nie buduje, tylko zajmuje gotowe, głównie gawronów. Poluje na **grzyzonie** oraz **większe owady**, które wypatruje trzepocząc skrzydłami i zawisając nieruchomo w powietrzu. Zauważywszy zdobycz, spada w dół jak kamień i chwytą ją szponami.

Jaskółka dymówka

Jest ptakiem związanym z ostadziarni luzkimi. Gniazda buduje w zabudowaniach wiejskich, czasem w altanach lub pod mostem. Przez jeden dzień dymówka przynosi do gniazda blisko 400 owadów, głównie **komarów, mszyc** lub **uskrzydłonych mrówek**.

Pokrzewka ogrodowa

Ptak ten unika chłodzenia po ziemi. Zamieszkuje parki, ogrody działkowe, także zadrzewienia wśród pól. Odżywia się owadami, które łapie w locie lub zbiera z liści. Przysmakiem pokrzewki są **muchówki i gasienice mliemnikowców**. Gniazdo buduje nisko nad ziemią. Młode karmione są, przez okres 3 tygodni.

Drozd

Zamieszkuje skraje lasów i parki miasteczka. Odwiedza ogrody działkowe poszukując tu pożywienia. Żeruje na ziemi, a jego przysmakiem są **ślimaki**, których skonopki rozbija uderzając o kamień. Gniazdo buduje na drzewach i krzewach na różnej wysokości. Młode opuszczają gniazdo już po 12 dniach.

Sikora bogata

Ta najpospolitsza u nas sikora, dzięki ogromnej zaręczności jest szczególnie cenna na działkach. Jej przysmakiem są **gasienice owocówek**. Zjada też **jaja motyli, much, chrząszczy oraz mszyce**. Piskląta karmione są ok. 2-3 tygodnie. W tym czasie rodzice przynoszą młodym jedynie ok. 450 razy dziennie.

Dzięcioł duży

Jest najczęściej spotykanym gatunkiem dzięcioła w kraju. Zamieszkuje lasy, ale dość regulamie odwiedza działki, szczególnie położone w okolicach lasów iglastych. Odżywia się owadami, zwłaszcza **szkodnikami drzew**, które wyciąga spod kory lub zbiera z liści i gałęzi.

Pelczacz ogrodowy

Zamieszkuje parki, sady ogrody, aleja starych drzew. Ma cieni, nieco zagłębły dziób służy do wydobycia larw, kokonów i jaj owadów zę szczerliwym zaleman kory np. **piersienic, zwojek i brudnic**. Znakomicie wspina się po korze pni, a sztywne sierówki służą mu jako podporą. Pelczacz gniazda zakłada ją pod osłajającymi płatami kory, w wąskich dziuplach, w słabych kamieni lub w budkach lęgowych. Po okresie lęgowym towarzyszą stadkom sikor i raniuszków. Zimą chętnie odwiedzają karmniki.

Mucholówka szara

Zamieszkuje parki, ogrody, cmentarze, często okolice zabudowań. Gniazdo umieszcza w polizuplach, chętnie i półotwartych budkach lęgowych. Odżywia się chwytanymi w locie owadami. Czują na nie, siedząc na gałęzi, słupie lub pergoli. Zjada ogromne ilości **much, komarów i uskrzydłonych mszy**.

Dudek

Zamieszkuje brzozy lasów i zarębi śródpolnych. Przykłada na działki w poszukiwaniu pokarmu. Żeruje na ziemi, wolno krocząco i do czasu do czasu wbiegając długi dziób w ziemię. Z ziemi wyciąga przysmak, głównie **pedraki**, które podwirca ku górze i chwytając je w dziuplach. Gniazdo buduje w starych wierzbach, najczęściej w słosie gałęzi lub pod strzechami. Na zimowiska odlatuje plesnią do Afryki.

Sikora modra

Od wiosny do jesieni sikory ta odżywiają się **owadami i miękkim ciele**, a zwłaszcza ich **larwami**. Zimą jedzą **jaja, poczwarki i chmię** owieczną karmniki. Aby przetrwać muszą jeść dziennie tyle pokarmu co pokowa wagi ich ciała. Gniazda budują w dziuplach i budkach lęgowych o małym otworze wlotowym.

Dzwoniec

Ptak ten jest ziarnojad. Odżywia się głównie **nasionami chwastów (przytulni, ostów, perzu itp.)** żywiłoch. Zjada także **krzewach lub** które usamodzielniają się już po 2 tygodniach. Na zimę nie odlatuje. Chętnie odwiedza karmniki.

Kowalik

Wyszukując owady porusza się po pnich drzew, często głową w dół. Odżywia się wieloma gatunkami bezkręgowców, w tym także **szkodnikami roślin**. Gniazda się w opuszczonych dziuplach i skrzynkach lęgowych. Otwór wlotowy zwęża odpowiednio do swojej wielkości zaprawą z błota i własnej śliny.

Mazurek

Pospolicie w ogrodach, parkach oraz zadrzewieniach śródpolnych. Gniazda buduje w szczelinach murów, dziuplach lub budkach lęgowych. W okresie lęgów młode karmi owadami, często są to **gasienice szkodników - zwojek, plebiaków, a także chrząszcze, ogrodnice, guniaki, poskrzypki itp.**

Pleszka

Pospolicie występuje w lasach, parkach i ogrodach. Gniazdo zakłada w dziupli, budce lęgowej lub w szczelnym budynku, czasem w opuszczonych altankach. Jest typowym ptakiem owadożernym. Żeruje głównie w koronach drzew owocowych, polując na **gasienice motyli i larwy chrząszczy**.

Gąsiorek

Żywi się głównie owadami, lecz poluje też na **myszy i żaby**. Zdobyczo gromadzi wokół gniazda, nabijając ją na ciernie. Gniazdo umieszcza nisko nad ziemią w koczalszych drzewach lub żywopłotach. Spełnia ważną rolę na działkach, redukując duże ilości **chrząszczy, głównie sprzążków i chrabąszczy**.

Kopciuszek

Ptak ten lubi przebywać i gnieździć się w pobliżu człowieka. Jest pospolicie na działkach, terenach wiejskich i miejskich. Zjada owady i inne drobne bezkręgowce takie jak: **przędziorki, maczki, mszyce, gasienice motyli i muchy** Kopciuszki charakterystycznie poruszają ogonem.

Kos

Pierwotnie był ptakiem lęsnym, obecnie jest częstym mieszkającym parków i działek. Gniazdo zakłada na ziemi lub w zarostach. Buduje je z suchych traw i liści, wypełia próchnicą z piaskiem i wysusza trawkami. Jest wszechkierowy, na działkach poluje z powodu tępienia ślimaków oraz **gasienic motyli**.

Zięba

Zamieszkuje środowiska łesne i parkowe, dość pospolicie na działkach. Żywi się różnymi **owadami i nasionami chwastów**. Owady zjadłynie bezpośrednio z gałęzi i liści, a nasiona zbiera z ziemi. Gniazdo buduje z mchu i liści, maskuje potostami, palęczyną, kokonami owadów i wysuszenia sferosją piórkami.